

EN SKETCH FRÅN STEFAN TUNEDAL

Att ta plats

[Fler sketcher](#)

8 jan 2016

Två män och en kvinna sitter runt ett bord. En man i jeans och vid skjorta står upp och talar till dem.

MANNEN (mild och inbjudande)

Hej och varmt välkomna till denna korta workshop om hur man tar mer plats i det sociala livet. Jag heter Hans Spårnacke och jag har jobbat med artister under ett antal år, bland annat med Sofia Plank, om ni känner till henne kanske.

Samtliga i gruppen nickar gulligt igenkännande, trots att ingen hört talas om henne.

HANS

En fråga till er samtliga till att börja med: Vad är detta att ta plats?

Ingen svarar.

HANS (vänder sig mot en av männen)

Vad tycker du Bengt?

BENGT (stel och förskräckt)

Jag?

HANS

Ja. Hur skulle du förklara att ta plats?

BENGT (sjunker ner i stolen)

Jaa ... kanske att gå på en fest med en kompis?

HANS

Hur menar du?

BENGT

Vadå då?

HANS

Hur är det att gå på en fest att ta plats?

BENGT (tjurigt)

Bättre än att sitta hemma i alla fall.

HANS

Ja, det förstås. (paus) När man så är där på festen, hur kan du ta mer plats?

BENGT (försvarar sig)

Varför frågar du bara mig? Det finns fler här.

HANS (backar och vänder sig mot kvinnan in gruppen)

Ja, du har rätt. Du Sonja, vad säger du?

SONJA

Jag?

HANS

Ja.

SONJA (ser på sina händer)

Man kan sjunga.

HANS

Bravo! Det kan man göra.

BENGT

Det kan man väl inte bara göra så utan vidare?!

SONJA (står på sig)

Kan man inte? Kan man väl visst! Det är vanligare än du kanske tror.

HANS

Om man vill sjunga då kan man faktiskt göra det.

Bengt skakar på huvudet.

HANS (blir lite allvarlig)

Studier visar att det är enklare att ta plats om man är ärlig mot sig själv och andra. Då menar jag ärlig med vad man tycker, vem man är, vad man vill göra osv. Så vill man sjunga då kan det vara en bra öppning.

SONJA (lyfter blicken)

Ja, nu tycker jag inte alls om att sjunga men jag har en väninna Åsa som brukar göra det på fester.

BENGT (smått föraktfullt)

Åsa? Är hon här då? Då skulle hon kunna sjunga här kanske, bara helt apropå ingenting.

Sonja tittar irriterat på Bengt men säger ingenting.

HANS

Såja, nå ärlighet är alltså en viktig sak.

Han vänder sig till Rikard som än så länge varit tyst.

HANS

Du Rikard ...

RIKARD (avbryter högröstat)

Jaaaa. ... Jag kan ärligen säga att jag aldrig hört talas om den där artisten du nämnde, Sofia Plank.

BENGT (tjurigt)

Inte jag heller.

SONJA

Jag trodde hon var konstnärinna, Sofia Plank. Är det inte hon som målar?

HANS (ler)

Det kan göra detsamma vem hon är. Bra att ni är ärliga. Men jag pratar om en annan sorts ärlighet ...

BENGT (avbryter)

En annan sort? Sanning är väl alltid sanning.

HANS

Jovisst. Jag pratar bara om att veta vad man tänker och känner och att inte kompromissa med det.

Det blir tyst en stund

SONJA

När min kompis Åsa sjunger då vill jag inte sjunga med henne, men en gång var jag nära.

HANS

Ok. Vad hade hänt om du sjungit då, tänker du?

SONJA (lägger händerna för ansiktet och skrattar nervöst)

Då hade jag trillat av vagnen!

HANS

Va? Vad betyder det?

SONJA

Det är ett talesätt.

RIKARD (nöjd)

Du menar "att vara tappad bakom en vagn", att vara dum eller tafatt?

SONJA (nickar)

Ja, så var det ja. Jag hade känt mig dum. Tappad bakom en vagn.

HANS

Ok, bra. Vi kan fortsätta på fest-temat. Du Rikard, när du är på fest, känner du nån impuls då, något som du hindrar dig själv från att göra?

RIKARD (funderar)

På en fest ville jag supa mig riktigt full men min fru sa åt mig att hålla mig nykter.

HANS

Ok. Jag tänkte mer på någon social handling, kanske någon du skulle vilja prata med eller så?

RIKARD (listigt)

Jag gjorde faktiskt det en gång. Jag ville prata med ... med en tjej. Och då, just då kom hon fram till mig och frågade mig något.

BENGT (intresserat)

Vad sa hon?

RIKARD

Hon frågade om det var jag som heter Rikard.

BENGT

Vad sa du?

RIKARD

Jag sa ja.

SONJA (lika intresserad nu)

Och vad hände sen?

RIKARD

Jag frågade vem hon var. Hon svarade och sen gick jag.

HANS

Ville du inte prata mer eller varför gick du?

RIKARD (avvärjande gest)

Jag ville inte prata mer med henne.

BENGT (fortfarande nyfiken)

Vem var hon då?

RIKARD (irriterat)

Vad har det för betydelse?!

BENGT

Jag tror inte du frågade henne vem hon var. Jag har avslöjat dig, som en Columbo.

RIKARD (himlar med ögonen)

Du tror alltid du är Columbo. Hon hette Maria, om du måste veta.

SONJA (svagt upprymd)

Maria! Det är ju mitt andranamn!

RIKARD (tittar förvånat på Sonja)

Och?

SONJA

Vad är det för odds på det? Maria båda två!

RIKARD (trött)

Ganska låga, tänker jag. Maria är ett vanligt namn.

SONJA (ej nedslagen)

Men ändå!

Hans har lyssnat och ser matt ut.

HANS

Vi ska ta en paus nu. Ni vet var fiket finns. Tack ska ni ha.

Slut